

Charakterystyka pogranicza polsko-ukraińskiego¹

Rynek pracy w 2007 r.

W końcu 2007 r. gminy województw podkarpackiego i lubelskiego wchodzące w skład strefy przygranicznej z Ukrainą charakteryzowały następujące dane statystyczne:

- ❖ liczba ludności ogółem wyniosła 1 262 238 osób,
  - ❖ w tym w wieku produkcyjnym – 782 135 osób,
- ❖ liczba pracujących wyniosła 174 035 osób,
- ❖ liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 87 244 osoby,
- ❖ liczba zarejestrowanych w rejestrze REGON podmiotów gospodarki narodowej wyniosła 74 138,
  - ❖ w tym o liczbie pracujących powyżej 9 osób – 7 405,
- ❖ przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiatach przygranicznych ukształtowało się na poziomie 2273,27 zł.

PRACUJĄCY

W końcu 2007 roku w polskiej strefie przygranicznej **liczba pracujących wyniosła 174 035 osób**, co stanowiło 22,7% ogółu pracujących w województwach podkarpackim i lubelskim łącznie oraz 2,1% wszystkich pracujących w Polsce. Warto podkreślić, że udział pracujących w gminach przygranicznych województwa podkarpackiego

Prezentowane dane podano według faktycznego miejsca pracy. Nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

¹Delimitacja poszczególnych jednostek administracyjnych została wyznaczona przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie na podstawie definicji "strefy przygranicznej" zawartej w Rozporządzeniu (WE) nr 1931/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r., przy założeniu, że najmniejszą jednostką administracyjną jest gmina.

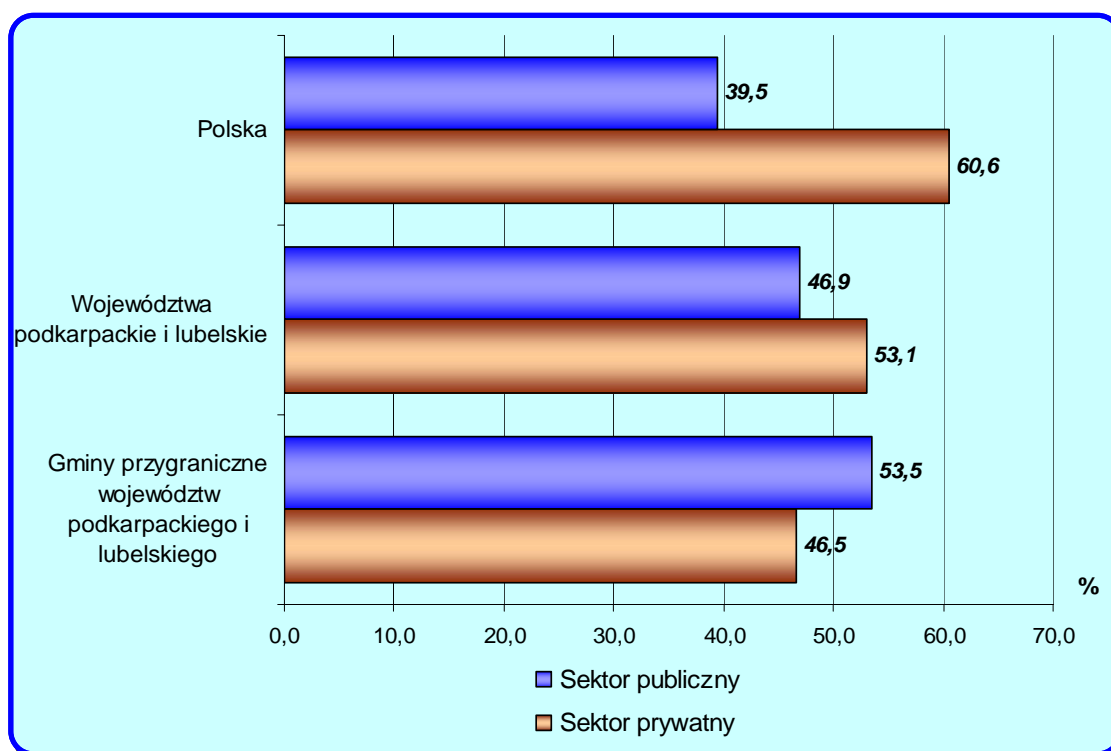
wyniósł 56,3% wszystkich pracujących z obszaru strefy przygranicznej i był o 12,6 punktu procentowego wyższy niż dla gmin przygranicznych województwa lubelskiego.

Udział kobiet w ogólnej liczbie pracujących w polskiej strefie graniczącej z Ukrainą wyniósł 48,6% i był nieznacznie wyższy niż w kraju (48,3%) oraz województwach podkarpackim i lubelskim łącznie (48,0%). Do najbardziej sfeminizowanych sekcji na omawianym obszarze należały ochrona zdrowia i opieka społeczna (79,3%), edukacja (76,9%) oraz pośrednictwo finansowe (75,9%). Najmniejszy udział pracujących kobiet odnotowano w sekcjach górnictwo (6,9%) i budownictwo (9,2%).

Biorąc pod uwagę sektory własności można zauważyć **znaczną przewagę kobiet wśród pracujących w sektorze publicznym** (58,2%). Natomiast w sektorze prywatnym udział pracujących kobiet wyniósł tylko 37,6% .

Analizując strukturę ogółu pracujących według sektorów własności należy zauważyć, że w **polskich gminach graniczących z Ukrainą przeważa liczba osób pracujących w sektorze publicznym**, wobec odwrotnej sytuacji w kraju i w województwach podkarpackim i lubelskim łącznie, gdzie dominują pracujący w sektorze prywatnym.

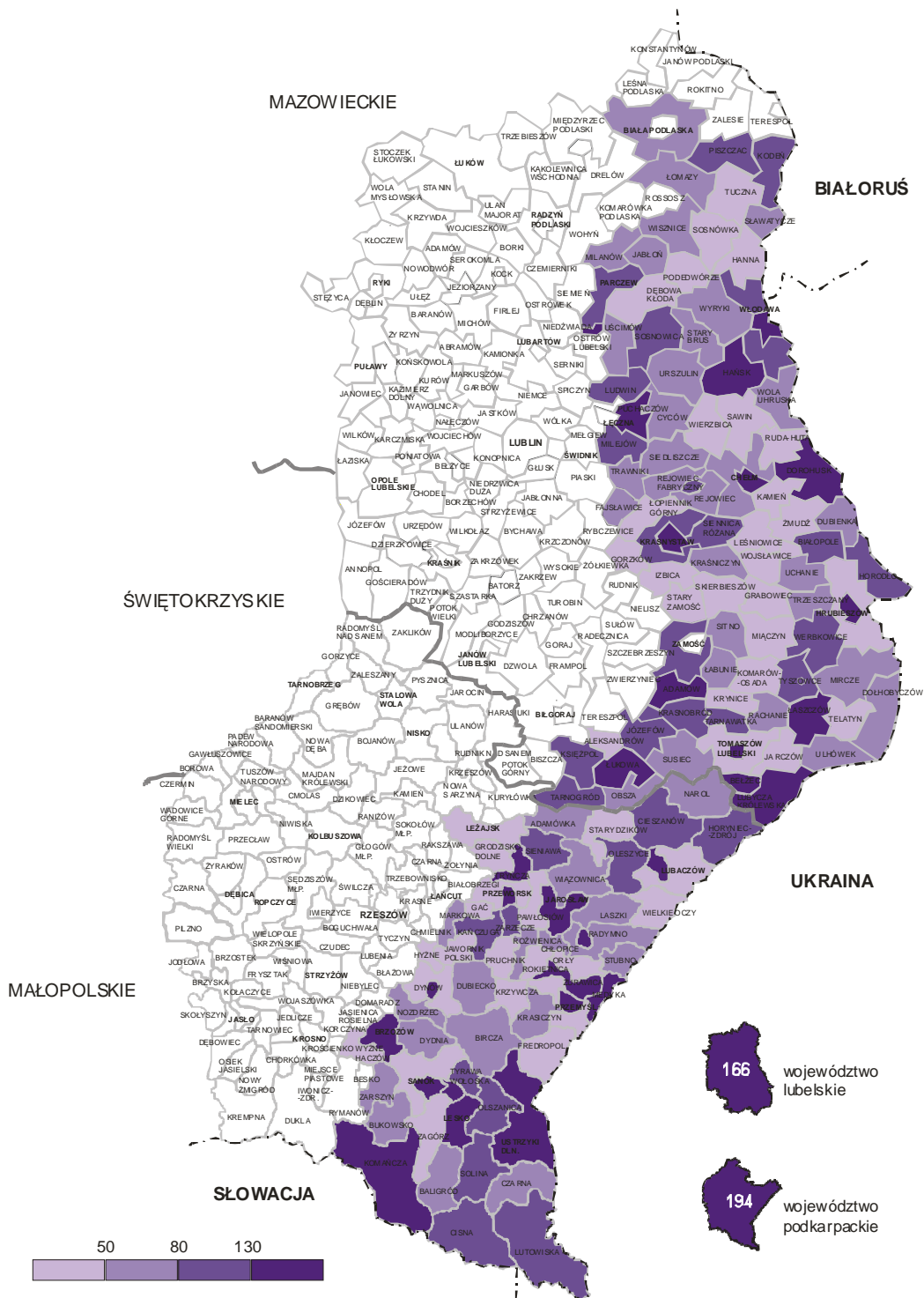
Struktura pracujących według sektorów własności w 2007 r.

W polskich gminach przygranicznych zanotowano stosunkowo **niski wskaźnik pracujących w przeliczeniu na 1000 ludności**, który w 2007 r. wyniósł 138 wobec 220 dla Polski i 180 dla Podkarpacia i Lubelszczyzny łącznie.

Omawiany wskaźnik był wyższy w gminach przygranicznych województwa podkarpackiego (153) niż w gminach w przygranicznych województwa lubelskiego (122).

Pracujący na 1000 ludności w 2007 r.

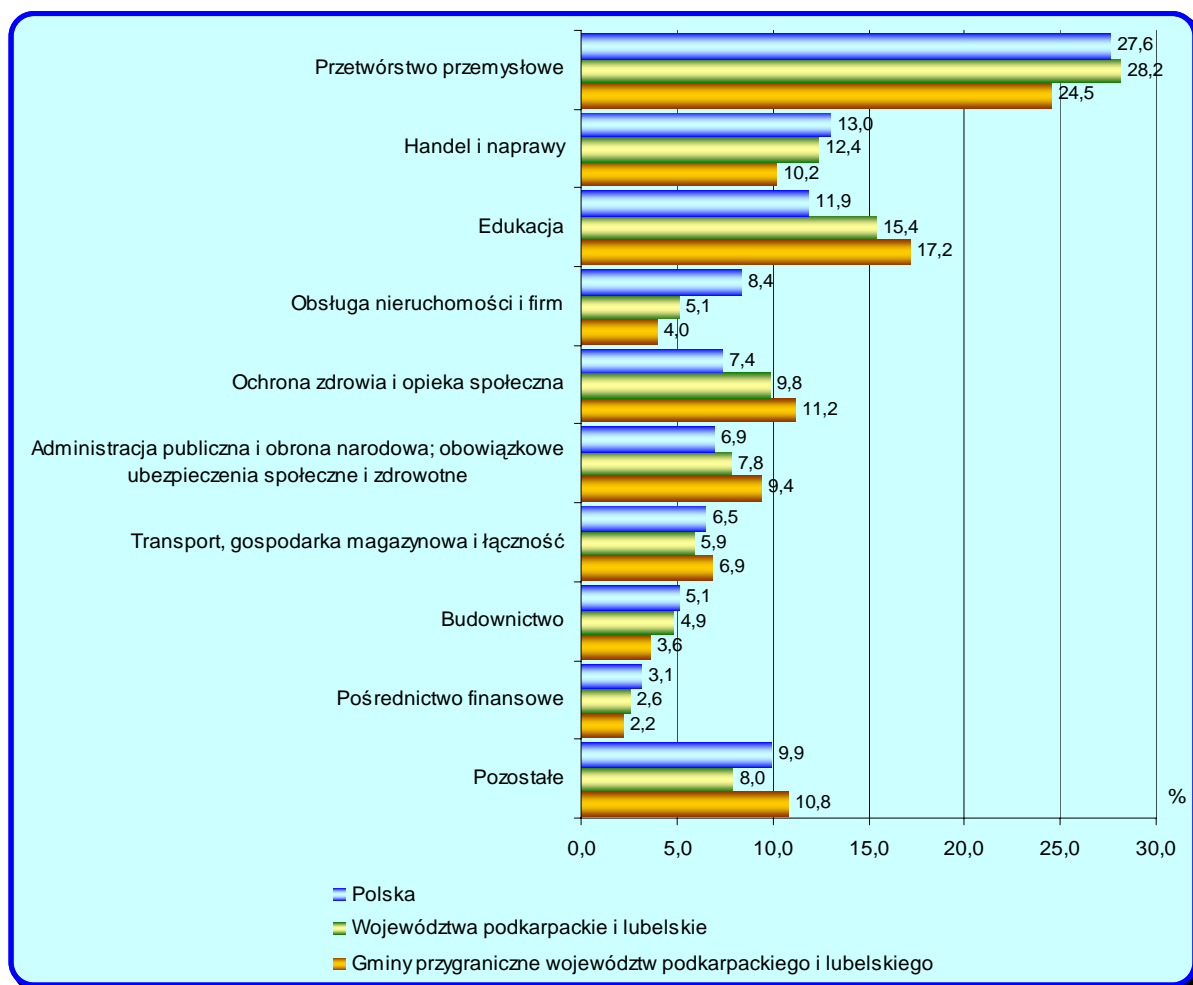

Liczba pracujących przypadająca na 1000 ludności wykazywała na omawianym obszarze znaczne zróżnicowanie przestrzenne od największej w gminie Puchaczów – 968

(woj. lubelskie) oraz w mieście Przeworsku – 385 do najmniejszej w gminach Komarów-Osada i Ruda-Huta (woj. lubelskie) odpowiednio 29 i 33 osoby pracujące. Należy jednak podkreślić, że omawiany wskaźnik informuje głównie o tym, że na opisywanych terenach było zlokalizowanych stosunkowo mało zakładów pracy, ale mieszkańcy posiadali miejsce pracy także poza swoim miejscem zamieszkania.

Wśród ogółu pracujących zarówno w polskich gminach przygranicznych jak i w kraju **dominowały osoby pracujące w przetwórstwie przemysłowym.**

Struktura pracujących według wybranych sekcji PKD w 2007 r.

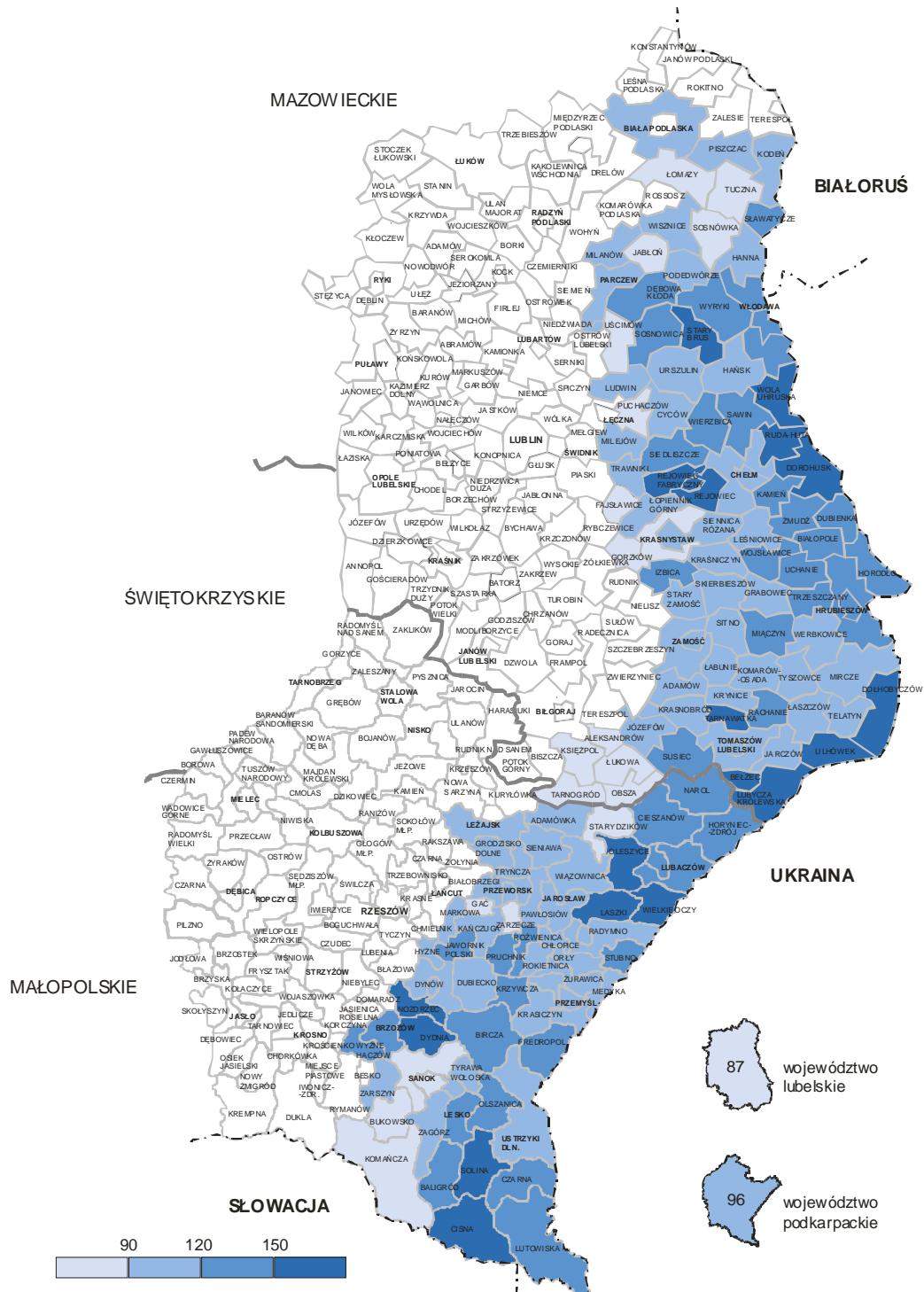

Omawiany obszar przygraniczny pod względem struktury pracujących wyróżnia się jednak **stosunkowo wysokim odsetkiem pracujących w usługach nierynkowych (37,8%)**, do których należą następujące sekcje PKD: edukacja, ochrona zdrowia i opieka społeczna, a także administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. W województwach podkarpackim i lubelskim łącznie udział pracujących w usługach nierynkowych wyniósł 33,1%, a w kraju 26,3%.

BEZROBOTNI

W końcu 2007 roku w polskiej strefie przygranicznej **liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 87 244 osoby**, co stanowiło odpowiednio 5,0% i 35,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w Polsce i na Podkarpaciu i Lubelszczyźnie łącznie.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na 1000 osób w wieku produkcyjnym

Warto zauważyć, że **wśród bezrobotnych przeważają kobiety**. W Polsce stanowią one 58,2% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, w województwach podkarpackim i lubelskim – 55,6%, natomiast na obszarze polskiej strefy przygranicznej ich udział był niższy i kształtował się na poziomie 54,1%.

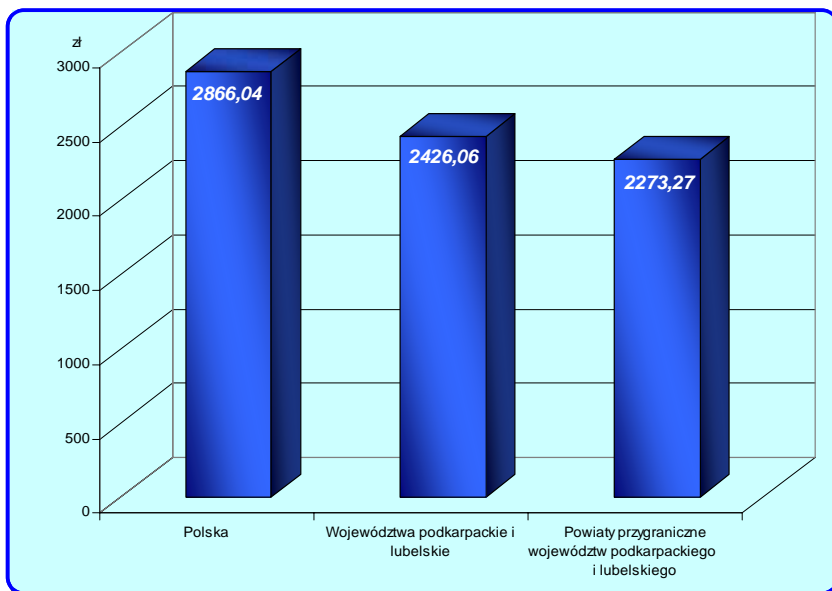
Na omawianym obszarze graniczącym z Ukrainą najmniejszą **liczbą osób bezrobotnych przypadających na 1000 osób w wieku produkcyjnym** charakteryzowały się gminy Łukowa i Księżpol (woj. lubelskie) odpowiednio 43,8 i 53,8. Gminami, w których wskaźnik ten osiągnął najwyższe wartości były Rejowiec i Rejowiec Fabryczny (woj. lubelskie) odpowiednio 205,5 i 189,3.

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2007 r. w polskich powiatach wchodzących w skład strefy graniczącej z Ukrainą kształtowało się na poziomie 2 273 zł i było ono niższe o 593 zł niż analogiczne wynagrodzenie dla kraju, a także o 153 zł niższe niż przeciętne wynagrodzenie w województwach podkarpackim i lubelskim łącznie.

Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w 2007 r.

W omawianej grupie powiatów najwyższe wynagrodzenia odnotowano w powiecie łączyńskim (woj. lubelskie) i leskim (woj. podkarpackie) odpowiednio 3 655,76 zł i 2 463,03 zł. Najniższe płace wystąpiły w powiatach województwa lubelskiego: zamojskim i bialskim odpowiednio 1 969,60 zł i 2 042,47 zł.